

ВОЈВОДИНАШУМЕ
Петроварадин

Број: 2317/6-2

Датум: 01. 07. 2012.

СМЕРНИЦЕ ЗА ОЧУВАЊЕ РЕПРЕЗЕНТАТИВНИХ ПОВРШИНА И ПОДРУЧЈА ВИСОКИХ ЗАШТИТНИХ ВРЕДНОСТИ

Репрезентативне површине су, уствари, репрезентативни узорци постојећих екосистема унутар предела у свом природном стању који су значајни за очување биолошке разноврсности. Подручја високих заштитних вредности у која спадају и шуме високих заштитних вредности (High Conservation Value Forests) се третирају као категорије екосистема са посебним наменама и условима управљања, као и посебним вредностима (атрибутима) које поседују на одређеним локалитетима. Активности управљања на репрезентативним површинама и у подручјима високих заштитних вредности морају одржавати или побољшавати карактеристике које их дефинишу.

Савет за надзор у шумарству (Forest Stewardship Council) је дефинисао елементе за издвајање високих заштитних вредности и поделио их у шест категорија:

HCV1 Глобално, регионално или национално значајне концентрације биодиверзитета;

HCV1.1 Заштићена подручја,

HCV1.2 Ретке, рањиве и угрожене врсте,

HCV1.3 Ендемичне врсте,

HCV1.4 Контролисана употреба (Critical temporal use),

HCV2 Глобално, регионално или национално значајан велики предео (пејзаж, нпр. ниво шума);

HCV3 Шумска подручја која спадају у ретке, рањиве или угрожене екосистеме;

HCV4 Шумска подручја која обезбеђују основне еколошке услуге у критичним ситуацијама;

HCV4.1 Шуме од пресудног значаја за речне сливове,

HCV4.2 Шуме од пресудног значаја за заштиту од ерозије,

HCV4.3 Шуме које штите (представљају баријере) од деструктивних пожара,

HCV5 Шумска подручја која служе за задовољење основних потреба локалних заједница;

HCV6 Шумска подручја од пресудног значаја за традиционални културни идентитет локалних заједница.

Репрезентативне површине и подручја високих заштитних вредности могу да буду мали делови шумских подручја (нпр. строго заштићена подручја, семенске састојине, извори водоснабдевања, тресетишта, влажне ливаде, водна тела итд.) или велики делови шумских подручја услед заштите природе или присуства неких ретких, рањивих и угрожених врста на великој површини. Избор репрезентативних површина и подручја високих заштитних вредности заснива се на присуству једне или више посебних вредности, што претпоставља њихово издвајање и обележавање (картирање).

Процена којом се утврђује постојање атрибута карактеристичних за репрезентативне површине и подручја високих заштитних вредности у зависности од нивоа и интензитета активности газдовања и јединствености ресурса на који се утиче, заснива се на следећим вредностима, односно приоритетним функцијама:

Репрезентативне површине

- 1) Екосистеми у заштићеним подручјима у режиму заштите I степена и друга строго заштићена подручја.
- 2) Нове површине са спонтаним генеративним ширењем аутохтоних врста шумског дрвећа.
- 3) Постојеће површине појединих ретких и угрожених биљних врста, пре свега, врста шумског дрвећа (нпр. црна топола, бела топола, бела врба итд).

Подручја и шуме високих заштитних вредности

- 1) Екосистеми у заштићеним подручјима у режиму заштите II и III степена и друга заштићена подручја.
- 2) За шуме са посебном наменом, као шуме са приоритетном функцијом, могу да буду одређене:
 - шуме, односно делови шума издвојени за производњу шумског семена;
 - шуме које су погодне за излетишта и рекреацију;
 - шуме које су погодне за научна истраживања и наставу;
 - шуме које су од значаја за културно-историјске споменике;
 - шуме које су од посебног интереса за народну одбрану.
- 3) За заштитне шуме, као шуме са приоритетном функцијом, могу да буду одређене:
 - шуме које заштићују земљиште од ерозије;
 - шуме које непосредно заштићују изворишта водоснабдевања, врела, термоминерална и минерална изворишта;
 - шуме које заштићују објекте (водене акумулације, железничке пруге, путеве) и насеља;
 - шуме које чине пољозаштитне појасеве.

За одређивање подручја и шума високих заштитних вредности треба користити основну намену подручја и шума (приоритетне функције) из Основа газдовања шумама у складу са интегралним газдовањем њиховим функцијама и других планских докумената.

Шумска газдинства, заједно са другим интересним групама у оквиру шумских подручја, треба да идентификују све репрезентативне површине и подручја високих заштитних вредности уз дефинисање посебних мера за њихово газдовање у циљу очувања или унапређења стања (мере заштите), као и контролу примене тих мера. Како се овде ради о подручјима и шумама са посебним наменама и условима управљања, односно усклађеним активностима газдовања, треба истаћи да се морају одредити и индикатори за праћење њиховог стања (мониторинг).

Све категорије репрезентативних површина и подручја високих заштитних вредности треба унети у шумска планска документа, дати прегледно по одељењима и одсечима и уцртати у састојинске карте газдинских јединица.

ДИРЕКТОР ПРЕДУЗЕЋА

Марта Такач, дипл. инж. шумарства